

RAD SU ESTAVELE U 2004. GODINI

U 2004. godine održana su 42 radna sastanka s prosječno 16 prisutnih članova od ukupno 26. Održana su još i tri sastanka priprema za ekspediciju, pet sastanaka upravnog odbora i redovna godišnja Skupština Udruge.

Istraživanja

Tijekom godine odrađeno je 47 istraživačkih akcija, od kojih: tri devetodnevne, jedna četverodnevna i četiri dvodnevne.

Značajniji rezultati:

- Istraživanje Božinkine jame kod sela Puži (produbljanje s -25m na -105m);
- Produbljanje jame Gnojnice na -190m;
- Prvomajska ekspedicija na Risnjaku u organizaciji SK Samobor (Meglena jama 140m, Hircova jama -145m);

Iskapanje špiljskog medvjeda u špilji "Volarjeva jama" na trasi autoceste Rijeka - Rupa u suradnji s Prirodoslovnim muzejom u Rijeci;

- Speleološka ekspedicija "Paleži 04", srednji Velebit, u organizaciji SU Estavela i SK Ursus Speleaus, Karlovac;

- Speleološka ekspedicija "Cetina 04", u organizaciji SO Željezničar, Zagreb; (ronjenje novog sifona i snimanje/skiciranje 180m kanala);

- Speleološka ekspedicija "Bosna 04";

- Istraživanje ponora Marušići kod Buja, u organizaciji SD

Buje, (snimanje 220m kanala);

Istraživanje i snimanje najveće Slavonske špilje "Uviraljke" na Papuku u organizaciji Hrvatskog biospeleološkog društva.

- Istraživanje u jami Prkovina (-242m) kod Žminja u Istri u organizaciji SU Spelunka, Opatija

Održana je i **Peta kastafska speleološka škola** koja je trajala od 10. ožujka do 23. travnja 2004. godine. Tijekom sedam tjedana održano je 14 predavanja te šest terenskih akcija. Predavači su bili članovi Udruge te gosti Banko Jalžić i Neven Bočić. Teoretski i praktični dio speleološke uspješno je odradilo trinaestero upisanih. 23. travnja 2004. godine održan je ispit na koji je izišlo 15 kandidata jer su ispitu pristupili i polaznici prošlogodišnje speleološke, a koji su svi zadovoljili pokazanim znanjem te stekli titulu "Speleološkog pripravnika". Abecednim redom to su:

Igor Capanec, Miroslav Cmarko, Dajana Derenčinović, Nenad Grgurić, Ivica Krajcar, Silvija Nasić, Mišo Novković, Tomislav Pinterić, Rudi Reš, Ivica Seitz, Mihaela Sirotnjak, Maja Sulčić, Tina Tepšić, Matija Vrkić, Snježana Zbašnik. 11 polaznika od

Također je i ove godine po prvi puta u Kastvu organiziran i održan ispit za niže kategorije po pravilniku Hrvatskog speleološkog saveza.

"**Speletabisi**" (izvannastavna aktivnost za starije razrede osnovnih škola) su nastavili s radom u PŠ "Fran Krsto Frankopan" u Omišlju tijekom školske godine 2003/04. i 2004/05. što znači da je ovo već treća školska godina kako se projekt provodi u ovoj školi. Polaznika u Omišlju ima 15. U OŠ "Dr. Andrije Mohorovičića" u Matuljima aktivnost se održavala tijekom drugog polugodišta školske godine 2003/04, a početkom 2004/05. školske godine aktivnost je, nažalost, obustavljena zbog slabe zainteresiranosti djece.

Članovi SU Estavele sudjelovali su na **Seminaru o fotografiranju i snimanju u speleološkim objektima** održanom u Pazinu u organizaciji Hrvatskog speleološkog saveza.

Povodom početka Pete kastafske speleološke škole u suradnji s MMCom Palach, otvorena je 20. veljače 2004. izložba fotografija na temu Speleologija. Izložba je bila otvorena 20

dana. Članovi udruge također su izradili i plakat na kojem je predstavljeno istraživanje jame Gnojnice, a koji je bio izložen na skupu speleologa Hrvatske "Ozalj 2004."

Projekt **Speletabisi** je bio prijavljen na sljedeće natječajne: Program malih financijskih potpora AEDA, Lura donacije za dječje zanimacije, Natječaj za dodjelu donacija Zagrebačke banke, Natječaj za dodjelu donacija HTa, sufinanciranje javnih potreba na području Grada Kastva za 2005. godinu, ali nije prošao niti na jednom natječaju. Projekt **Spelegalerija** bio je prijavljen za sufinanciranje javnih potreba na području Grada Kastva za 2005. godinu, ali niti on nije prihvaćen.

Tijekom 2004. godine održano je šest predavanja: "Uvod u speleologiju" povodom otvaranja izložbe u MMCu Palachu na temu speleologije; "Uvod u speleologiju" povodom početka izvannastavne aktivnosti Speletabisi za starije razrede u OŠ Dr. Andrije Mohorovičića u Matuljima; "Uvod u speleologiju" u OŠ Milan Brozović Kastav; "Speleološka ekspedicija Velebit 04" na Skupu speleologa Hrvatske "Ozalj 2004"; "Istraživanje jame Gnojnice" na Skupu speleologa Hrvatske "Ozalj 2004"; "Uvod u speleologiju" u Prirodoslovnom muzeju u Rijeci za polaznike vannastavne aktivnosti "živi fosili" (djeca starijih razreda iz raznih riječkih osnovnih škola).

U 2004. godini odrađena su dva edukativna izleta. **Jednodnevni izlet** u Šparuznu jamu s Odredom izviđača Ursa Maior iz Rijeke te **dvodnevni izlet** s polaznicima izvannastavne slobodne aktivnosti Speletabisi (prvi dan posjećeno je vježbalište na Petničkom vrhu, a drugi dan Jama u Rupi).

Na lokalnoj televizijskoj postaji Kanal Ri nastupljeno je dva puta povodom početka 5. kastafske speleološke škole; Zatim na radio postajama Primorski radio i Radio Maximum, također najavljujući speleološku školu.

Postavljeno je **vježbalište** s jednim smjerom na obližnjoj stijeni ispred PŠ Fran Krsto Frankopan u Omišlju u sklopu izvannastavne aktivnosti **Speletabisi**; Održana je

“pokazna” vježba povodom školskog rukometnog turnira održanog u PŠ Fran Krsto Frankopan na kojoj je prezentirano znanje SRT tehnike polaznika izvannastavne aktivnosti Speletabisi.

Alen Kapidžić

RAD SPELEOLOŠKOG KLUBA «URSUS SPELAEUS» U 2004. GODINI

U 2004. godini SK Ursus spelaeus brojao je 12 članova. Na akcijama, koje su osim istraživanja i posjeta obuhvatile arheološka i biospeleološka istraživanja te rekognosciranja, boravilo se 81 put. Najviše je bilo biospeleoloških istraživanja koje smo u najvećem slučaju odradili u suradnji s Hrvatskim biospeleološkim društvom. Istraživanja su vršena na Korčuli, Biokovu, okolici Dubrovnika, Snježnici iznad Konavla, Mljetu, okolici Ogulina (projekti Pinmatra i Spužvica). U Karlovačkoj županiji istraživali smo u okolici Slunja, točnije na lijevoj obali Korane, gdje su pronađeni zanimljivi objekti čija su istraživanja u tijeku. Osim toga, istraživali smo i posjećivali objekte u Ličko-senjskoj županiji.

U prošloj su godini članovi kluba sudjelovali i na nekoliko speleoloških kampova. U suradnji sa Speleološkom udrugom Estavela iz Kastva organizirali smo speleološki kamp «Paleži '04» na srednjem Velebitu (Japage) gdje je istraženo osam objekata. Osim toga sudjelovali smo i na ekspedicijama «Rakovica '04» (DDISKF), Srednji Velebit '04 (SDK), Brač '04 (SKOL) i Cetina '04 (SOŽ). U inozemstvu smo posjetili Jamu Dimnice (Slovenija) u dva

navrata. Kod mjesta Valcamonica (Brescia, Italija) posjetili smo kanjon Bus dei Ladru dužine 2 km s visinskom razlikom od 300 m.

Sudjelovali smo u uređenju Gornje Baraćeve špilje za turističke posjete, te speleološkog doma u Novoj kršlji kod Rakovice.

Od speleoloških skupova posjetili smo Genga '04 kod Ancone u Italiji, gdje smo, pored štanda s časopisima, knjigama, naljepnicama, itd., uz pomoć Igora Jelinića (prijevod na talijanski) održali i predavanje «Antičke nekropole u špiljama na području Karlovačke županije». Razmjenom našeg časopisa Subterranea Croatica s drugim klubovima i savezima obogatili smo našu biblioteku za 120 knjiga i časopisa. Tijekom skupa posjetili smo i najpoznatiju talijansku turističku špilju Grotta di Frasassi koja obiluje prekrasnim špiljskim ukrasima i velikim dvoranama.

U studenom smo sudjelovali na već tradicionalnom skupu speleologa Hrvatske u starom gradu Ozlju, gdje smo imali štand s majicama, časopisima, knjigama, te prezentirali rad s posterom Speleološki kamp «Paleži '04» i fotografijama s istraživanja i posjeta.

U prošloj godini izdali smo i dva broja Subterraneae Croaticae. Treći broj je izdan u suizdavaštvu s Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području općine Rakovica.

Od zanimljivijih objekata koje smo posjetili u 2004. godini valja spomenuti: Špilju za Gromačkom vlakom, Jama pod Sladovačom (-186 m), Jamu za Bilušin vrhom (-140 m, najdublja jama Korčule).

Najbolju suradnju ostvarili smo s Hrvatskim biospeleološkim društvom, Dinaridi-Društvo za snimanja i istraživanja krških fenomena, Speleološkom udrugom Estavela, Speleološkim odsjekom Željezničar i Speleološkim klubom Samobor. Nadamo se da će se ta suradnja proširiti i na druge udruge te da će 2005. biti još bogatija aktivnostima.

Hrvoje Cvitanović

HRVATSKO BIOSPELEOLOŠKO DRUŠTVO

ZAGREB

RAD UDRUGE OSTVAREN U 2004. GODINI

Hrvatsko biospeleološko društvo uspješno djeluje od 1996. godine te predstavlja krovnu udruhu za biospeleološka istraživanja u Hrvatskoj. Broj članova društva trenutno je 48. Budući da je Republika Hrvatska bogata podzemnom faunom koja je zaštićena zakonom, a vrlo slabo istražena, rad i aktivnosti ove udruge od iznimne su važnosti na lokalnoj i svjetskoj razini jer je područje dinarskog krša na listi globalno ugroženih područja (<http://www.nationalgeographic.com/wildworld/global.html>)

Društvo je vrlo uspješno zaključilo 2004. godinu kroz brojne projekte, sudjelovanja na svjetskom biospeleološkom simpoziju u Indiji te je dalo prilog popularizaciji biospeleologije kroz razne medije, a osobito putem izložbe «Stopama Gromačkog pračovjeka – život u podzemlju dubrovačkoga krša» otvorenoj u Galeriji Rupe u gradu Dubrovniku u veljači 2005. godine. Također su publicirani brojni popularni, stručni i znanstveni radovi s područja biospeleologije, a posebno ističemo znanstveni članak u časopisu Natura Croatica, Hrvatskog prirodoslovnog muzeja u Zagrebu u kojem je opisan novi rod i tri nove vrste podzemnih kornjaša s područja Hrvatske. Uz iznimna znanstvena dostignuća, djelovanje društva je od posebne važnosti kako za popularizaciju biospeleoloških istraživanja tako i za podizanje svijesti javnosti o važnosti i ugroženosti podzemne faune.

Svi projekti koji su u tijeku ili su završeni od iznimne su važnosti za